

N:o 94.

Af herr **V. B. Wittrock**, om beviljande af ett extra anslag å 3,000 kronor till understöd åt svenska turistföreningen.

Den utomordentliga utbredning, som de lättade kommunikationerna under de senaste årtiondena gifvit åt turistresorna i Europa, har gjort turistväsendet till en företeelse af icke oväsentlig både politisk och nationalekonomisk betydelse. På samma gång ett inhemskt reselif otvifvelaktigt bidrager både till att höja fosterlandskänslan och till att på flere sätt vidga erfarenheten om ett lands naturliga tillgångar, skördar landet af den utländska turistström, hvaraf det uppsökes, icke obetydliga ekonomiska fördelar. När ett land vinner rykte såsom turistland förvandlas dess naturskönhet i ett räntebärande kapital, hvars afkastning stundom kan gå upp till högst betydande summor. Härpå utgöra Schweiz och Norge talande bevis. Man har uppskattat de penningebelopp, som af främmande turister årligen tillföras det förre landet till cirka 40 millioner kronor; och det senare den visserligen mindre, men dock rätt beaktansvärda summan af omkring 5 millioner kronor.

Inom flera europeiska länder hafva dessa förhållanden väckt statsmagternas uppmärksamhet och man har genom offentligt understöd till inländska turistföreningar sökt främja turistväsendets ytterligare utveckling. Särskildt torde böra framhållas, att den norska turistföreningen sedan tre år tillbaka åtnjuter statsbidrag, som för närvarande utgår med 4,000 kronor.

År 1885 bildades här i landet en allmän svensk turistförening. Denna förening, uti hvilken hvarje välfrejdad man och qvinna eger rätt till inträde mot erläggande af tre kronors årlig afgift, har de senare åren haft att glädja sig åt en synnerligen stor uppmuntran från allmänhetens sida. Medan

ledamotsantalet vid början af år 1887 knappast öfversteg 100, räknar föreningen nu omkring 1300 ledamöter. Detta förhållande torde till en väsentlig del bero derpå, att föreningens allmännyttiga uppgift blifvit känd och erkänd inom allt större och större kretsar.

Uti turistföreningens uppgift ingår såsom hufvudsak icke allenast att bland landsmännen väcka och underhålla lusten att se och lära känna vårt fädernesland utan äfven att fästa främmande turisternas uppmärksamhet på detsamma.

För att befordra detta mål har föreningen, i den mån dess tillgångar sådant medgifvit, utgifvit en årsskrift, af hvilken hittills sex häften utkommit, låtit upprödja vägar till berömda utsigtspunkter, föranstaltat om uppförande af utsigtstorn, uppbyggt en fjellhydda på den viktiga turistleden förbi Sulitälma o. s. v.

Såsom ett viktigt medel för främjande af föreningens syfte att göra Sverige känt såsom turistland har den sökt att genom ändamålsenliga utställningar framhålla vårt lands sevärdheter. Då dess första försök härutinnan, en mindre utställning i hufvudstaden sommaren 1887, mottogs med ganska lifligt intresse af allmänheten, beslöt föreningen att på ett mera i ögonen fallande sätt deltaga uti den stora nordiska utställningen i Köpenhamn sistlidne sommar. Tack vare bidrag af enskilda mecenater och ett stort antal trafikbolag lyckades föreningen anordna en utställning, som tilldrog sig en synnerligen smickrande uppmärksamhet och belönades med utställningens första pris. Som det var på förhand bekant, att den norska turistföreningen vid samma tillfälle skulle föranstalta en särdeles storartad utställning, ansåg föreningen att ett enklare, och sålunda visserligen mindre kostsamt uppträdande från dess sida icke skulle leda till det afsedda målet, utan snarare medföra skada än verka gagneligt. Det var nemligen antagligt, att, om de båda landen blefvo allt för ojemt representerade, uppmärksamheten i öfvervägande grad skulle tillfalla det ena, medan det andra ställdes helt och hållet i skuggan. Turistföreningen kunde därför på goda grunder befara ej blott att omkostnaderna för en oansenlig utställning skulle vara förspilda, utan äfven att ett dylikt uppträdande skulle rent af medföra en visserligen svårberäknad, men icke desto mindre säker nationel förlust. Detta hade till följd att föreningen för utställningen iklädde sig större utgifter än hvad som stått väl tillsammans med dess ostörda verksamhet under den närmaste framtiden. Kostnaderna för utställningen, som ursprungligen voro beräknade till 6,000 kronor, uppgingo nemligen till 8,763 kronor 89 öre. De närvarande turistkonjunkturerna göra det emellertid i högsta

grad önskligt, att turistföreningen icke blott kunde fortsätta sin verksamhet oförminskad, utan äfven i så många riktningar som möjligt kraftigt utveckla densamma. Den europeiska turistströmmen börjar nemligen i närvarande tidpunkt att öfvergifva sina gamla banor och uppsöka nya mål. Ett kraftigt framhållande af nordens sevärdheter skulle därför just nu utan tvifvel visa sig synnerligen verksamt för att ditleda turistströmmen och af Sverige skapa ett turistland på modet.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt och med hänsyn dertill, att turistföreningen på grund af sina mångahanda utländska förbindelser och sin hittills utvecklade verksamhet visat sig synnerligen lämplig för genomförandet af sin ofvan antydda fosterländska uppgift, tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville bevilja Svenska turistföreningen ett penningeunderstöd af 3,000 kronor att utgå under loppet af år 1890.

Stockholm den 26 januari 1889.

V. B. Wittrock.
